

Bulh Nanki 'Udustl'us

Peter 'Uk'e Yánguz-i

Yak'usda soo hoolhtus whe yulh suyinne, Peter hadih 'ubulhni

1 ¹ Si Simon Peter Sizi Gri 'en be' 'ulhna-un 'ink'ez whel'a'-un cha usdli. NeYak'usda neulhyis-un Sizi Gri, 'en ye ts'ih'un un'a 'unt'oh-i, 'i be njan be 'alha 'uhoont'oh-i dízti'-i, nohni cha 'ink'ez wheni cha 'alhgoh neghalts'ut. 'Et huwun nohts'o k'e' usges.

² Yak'usda 'ink'ez Sizi neMoodihti, soo ts'ih'un un'a 'en ooghun t'ets'oninzun-un, 'et 'i be Yak'usda ye unzoo-i 'ink'ez ye ts'ih'un 'unt'oh-i, 'i lhan'un te ooh't'e'!

³ Yak'usda ba ndi yun k'ut uzdolts'i' ha, Yak'usda dich'oh whéulhtus-un, 'i be nduwhulcho negha óonin'ai. 'En ndet ooghun t'ets'oninzun 'i gha, neghá whults'ut. Yak'usda ye dizti'-i 'ink'ez 'aw hoonliyaz whanus hoonzoo-un hooloh, 'et whe 'uzdutijih huwa neka' dani'.

⁴ 'Et 'i be njan khuni k'us hooncha-un 'ink'ez khuni dizti'-un, 'et whulh nets'u náhizya. Njan 'et huwa Yak'usda dant'oh, 'et nohni cha whuz un'a za ook'un'a óoh't'e'! 'Et whe ndai ndi yun k'ut ntsi'-i netilhtselh-i, 'et ndi yun k'ut whut'enne 'et za whuts'ó nint'i, 'et nohni 'uda' ts'iyawh ooch'a nasahdil.

Sizi Gri 'en ooghun t'eeonihzin-un, 'i be la 'on nus soo nóohyeh

⁵ Njan 'et huwa, 'et 'uda' Yak'usda nohba 'alha' 'unt'oh, nohdzi ndulcho-i be ndiz whuz un'a cha ooh't'e'. Ts'ih'un un'a dune unzoone oohlle', 'ink'ez 'on nus cha Yak'usda t'enoohzeh.

⁶ Hoontsi'-un whuch'a khohdle', 'ink'ez howa whulna' hoontsi' whulh oohyin. 'Ahoohyiz Yak'usda ooghu nuní noohzut, 'ink'ez ooba whudólhti'!

⁷ Yak'usda ooba 'alha' yint'ohne buk'eeohtsi', 'i cha, 'ink'ez be lhk'e ts'utsi'-i, 'i be lhk'e oohsi'!

⁸ Ndowhi ts'iyawh be ndaht'en de, 'ink'ez 'i be 'on nus ulhtus lleh de, 'et sih ndi neMoodihti Sizi Gri 'en ooghun t'eeonihzin-un, 'i be 'on nus soo nóohyeh, 'ink'ez noh'e'ut'en soo ts'ih'un un'a oot'e'!

⁹Mbe ndowhi lhuyit'i'ne nilhdukwyaz za k'et 'aw lhuhoos'en. Ndi njan dulhúhust'en de, 'enne nilhdukwyaz za húhoo'en le' hint'oh. 'Ink'ez niz dak'ez bulubeshi 'uhuyalh'en-i, 'uda' Yak'usda ts'iyawh bubunayalhde inle', 'et whunahodilhnoh.

¹⁰'Inka sulhutsinke nohdzi ndulcho-i be 'ink'ez 'on 'un cha, 'et nts'en'a la dutihjih ha nohka' dani', 'ink'ez 'utahalyane 'ahli soo ts'ih'un un'a njan 'et whunaoodoolhnoh junih. 'Et ndi ts'iyawh 'i be whuz un'a ndaht'en de, 'et de 'aw ntoohghalh ait'oh.

¹¹Ndiz un'a neMoodihti 'ink'ez neulhyis-un Sizi Gri, nts'e 'ilhiz wheni lerwe unli-un, 'et hoonzoo whe nohba dáha' dutikwus.

Peter 'awet datítsah-un

¹²'Et huwa njan ts'iyawh t'eeonáhzun 'ink'ez khuni 'alha' 'unt'oh-i, 'i cha úlhchoot whe soo cho oohtun. 'Et hoonts'i nohdásni'-un 'ahoolhyiz lhk'uz te nohnalhts'et ha náwhus'aih.

¹³'Et t'eeonúszun 'awhuz ts'ih'un 'uhoont'oh khusna 'et whuts'un, nohdásni'-un nohba whunaznih 'ink'ez nohnalhts'et nunáwhus'aih. 'I be la hoohnih oohle'.

¹⁴T'eeonúszun 'awet nilhdukw whe datítsah. Nts'en'a datísah-un, 'et neMoodihti Sizi Gri whusunilhtan.

¹⁵'Inka 'on 'un oosneh ait'oh-un 'et hukwa 'ust'en, 'et dust'en-un 'et huwa dasúsai hukw'elh'az njan hodilh'e'-un ts'iyawh la whunaoolhnih.

Yak'usda ooch'e'ne, 'enne nts'en'a Ndoni hubunullhtun yahutilhduk-un, 'et whuz un'a za yahalhduk whe 'uk'e hónguz

¹⁶'Et neMoodihti Sizi Gri, 'en ye ulhtus-i 'ink'ez whusanatidalh-un cha, 'et whunohuznilhtan. Ndunne tube whunist'i be yalhdukne, 'enne 'et whuz un'a whulohne ts'ih'un un'a khuni lhe'it'oh-i 'uhulh'en. 'Enne buk'un'a iloh wheni whunoh uznulhtun. 'Et k'us 'oh da' whenich'oh 'et nena be hooncha whe oots'u ha yanduz-un, 'et cha ts'onalh'en.

¹⁷'Et 'oh da' 'uhooja-un, neBá Yak'usda duYe' yudálhti' 'ink'ez dádiziti' whe 'unt'oh, 'et whunénilhtan. K'us hooncha-un, 'en ooch'e' 'uhoont'oh, 'et dich'oh duYe' yugha oonin'ai. Yak'uz ts'e whe 'uk'enus hooncha-un, 'et Yak'usda ooghuni ndus de ha dílts'ut whe ndutni, "Ndun 'en sYe' ookw'esi'-un, 'en 'unt'oh. 'En be tube hoonúst'i."

¹⁸'Oh da' dzulh k'ut whudiziti'-un 'et, 'en bulh nuts'udilh whe ndi ooghuni, 'i yak'uz ts'e hadilts'ut-i, 'i 'uzdántso.

¹⁹'Inka ndi Yak'usda be nus hoo'enne bughuni, 'i 'uk'enus oot'az 'uhoont'oh. 'Et ndi khuni soo cho ulhchoot de, 'et de 'uk'enus nohba

hootázoo'. Nts'en'a tsahólhigus-un kwun be hoot'en, 'et ndi khuni nohba 'et ndunt'oh. Gri, sum cho ts'utni, 'en whusanátidalh, 'oh de 'et dúhooja de, nohdzi ndulcho-i be ndi khuni olhchoot.

²⁰ Ndi soo 'uk'enus hooncha-un t'ewhunoozhze huba' hoont'oh. Yak'usda ooghuni nus t'eznanzin-i, ndet 'uwuhulhni-un, 'aw dune didutch'oh duk'un'a na'huyooleh ait'oh.

²¹ 'Et ndi khuni 'i be nus t'eznanzin-i, 'aw dune didutch'oh hukwa' huninzun huwa iloh whe neba 'uk'eguz. 'Et k'us Yak'usda oodune'ne, mbe la ooch'e'ne, 'enne nts'en'a Ndoni whubúnilhtan yahutilhduk-un, 'et whuz un'a za yahalhduk whe 'uk'e hónguz.

Khuni whuts'it-i be whubodulh'ehne

2 ¹ 'Et 'oh da' ndunne whahuts'it whe nus hoo'enne, 'enne cha dune toh hudilhts'i inle'. 'Ink'ez khuni whuts'it-i be whubodulh'ehne, 'enne cha nohtoh hudutáts'ilh. Ndunne whu'iz whe khuni whuts'it-i, bé nohba 'alha 'uhoont'oh-i, 'i musai hitilhtselh hukwa' hutit'elh, 'et whuz un'a whunohodutilh'eh. NeMoodihti, mbe la naboket-un, 'en hoonts'i hits'oodutádlai. Ndunne whuz un'a dune hodulh'ehne, 'enne 'ilhudzin de Yak'usda ye huske-i, 'i khuntsul bugha ítalts'ulh.

² 'Ink'ez khuni duwhuts'it-i be lhane nahunti'ah bubuhuntoodilh ha. 'Et huwa 'enne bugha 'uyoonne njan Yak'usda buznidulh-un, 'et ts'uwwhuts'it whe 'uts'ut'en, hudutinelh.

³ 'Uyoonne ch'e' ha' huninzun 'et whe bughuni whuts'it-i be nohgha há' hunduntat'o. 'Et hoonts'i Yak'usda 'en buba nahutiyeh-un, 'uda' buba lhadint'oh. 'Ink'ez 'en 'unt'oh ye huske-i bugha whúta'alh, 'en 'aw lhitoh whe 'unt'oh.

Dune nana'ahne Yak'usda dabutilelh la

⁴ 'Oh da' whuz un'a za njan dúhooja, nyoonne lizasne lubeshi inlane, 'enne Yak'usda 'aw buba whula lhdítnel. 'Et huwa tsa k'et whutl'ah hooloh-un, Tartarus ts'utni, whuz ts'e whébalhdil. 'Ink'ez whuz ts'e tsalhgus yo buba nahutiyeh whuts'un lhuztih t'l'ool be whénubudizguz.

⁵ 'Ink'ez yoo niz de haóodanzut da', 'uda' yun k'ut whut'enne, mbene la Yak'usda ghu nuni lhnuszutne 'ink'ez 'aw lhahidilhti'ne, 'enne cha 'aw buba whula lhdítnel. 'Enne bugha ndi yun k'ut ndulcho whe too didilht'o 'ink'ez too 'ubanghan. 'Oh da' lhk'udine (8) 'aw 'enne za 'et whuch'a Yak'usda bubulhyih. Too didutáht'o whutso Noah, 'en Yak'usda ye ts'ih'un un'a 'unt'oh-i, 'i be dune ubulh yailhduk, 'en bubulh 'ilhoghun 'unt'oh.

6 'Ink'ez nat-un keyoh Sodom 'ink'ez Gomorrah huwhútni-un, 'et nawhult'oh kwun nailhtan whe whudálhk'un 'ink'ez lhez gaih za whulhtsi. 'Et whuz un'a musai 'ubulhtsi 'et whe buba nahizya. Nus de mbene la Yak'usda highu nuní lhuntiszutne 'ink'ez 'aw lhahidutálhti'ne, 'enne huwa t'éhonozin ha 'inka' hoonla.

7 'Ink'ez ndun ts'ih'un dune Lot, 'en keyoh whuduták'un whutso 'et whuch'a Yak'usda oolizas huyúlhyih. Nyoonne butoh inda'ne, 'enne bube 'ut'en k'oh whudutsun-un huwu ni inle'.

8 'En dune ts'ih'un 'unt'oh-un, 'en butoh inda' inle', 'et 'ahoolhyiz 'aw khuni k'únulhe'hust'en whe whunilh'en-un 'ink'ez whudits'o-un, ndóohoont'oh-un huwun dzoh nuzut.

9 Mbene Yak'usda énuljutne, 'enne lubeshi 'uhulh'en whuts'ó nint'i, nts'en'a whuch'a nabutálelh-un, 'et neMoodihti t'eeoninzun. 'Ink'ez ts'ih'un lhe'ít'ohne, 'enne cha ndet dzin buba nahutiye-h-un, 'et whuts'un bube' whuyah-un, 'et buboontun.

10 Mbene soo 'uk'enus buyust'e whudutsun-un za whuts'u nín't'ine 'ink'ez bumoodihne buba 'ants'i hinli whe buk'u nulhe'ust'en. 'Enne 'uhudúílti' 'ink'ez hukwa' huninzun tune' hut'en. Nyoonne nchane 'aw whelhoniljut whe hoontsi' hukw'un'a bughu yahalhduk.

11 'Et hoontsi'i lizasne, ndunne khuni whuts'it-i be dune hodulh'ehne, 'enne buba nus hilhtus 'ink'ez buba nus hinch'a whe' hint'oh. Ndunne lizasne, 'enne hoontsi'i nyoonne nchane nduhut'en-un 'aw neMoodihti but hubodilhtsi' whe buk'elhúhowhus'ai.

**Ndunne khuni whuts'it-i be dune hodulh'ehne,
dahúltsi' whe' hint'oh**

12 'Et hoontsi'i ndunne khuni whuts'it-i be dune hodulh'ehne, 'enne chuntoh khuna-i nduhúlt'oh. Ndunt'ohne whulokhun 'aw t'ehonúszun, 'et hoontsi'i hoontsi' hukw'un'a howu yahalhduk. 'Et huwa chuntoh khuna-i k'un'a yahitadah, 'ink'ez ndi hiye untsi'-i, 'i bulh Yak'usda but hutiyin.

13 Buyust'e whuts'u nín't'i-un 'ahoolyiz 'et za 'uhúwhulh'en. Ts'ih'un lhe'hoot'oh tune' hust'en-un, 'et hukw'elha buba 'uk'elha whutaleh. Nohtoh bukaya hoonli. Tube huhoont'i' whe nanohona'ah 'et whulh hulgha nohla 'uha'alh.

14 'Uyoonne 'at bulh ninta' hut'ih, 'et za hunilh'en. Lubeshi 'uhulh'en-un, 'aw 'etsul 'uhooneh ait'oh. Mbene buzul soo lhe'íltusne, 'enne tank'us úbonilht'i. 'Uyoonne ch'e' ha' huninzun 'et whuz un'a budzi hodil'e'. Ndunt'ohne Yak'usda bubulh hunilch'e whe 'uda' buba nahizya whe' hint'oh.

15 Ts'ih'un ti 'et tinch'u huzdil. Balaam, Beor ooye', 'en be 'ut'en k'oh huhóolhchoot. Dat'en inle' la 'et whuz un'a 'uhut'en. 'En ts'ih'un lhe'hoot'oh tune' 'ut'en-un, hoont'i' whe 'et sooneya be ooba 'uk'elha hoonli.

16 'Et hoontsi' hoontsi' k'un'a 'it'elh-un 'et huwa. Ndun nus hoo'en-un, 'en whusni k'un'a ne'ut'en whe donkey dune k'un'a khuniti be yulh yalhduk whe Balaam, "Dah!" yulhni.

17 'Et ndunne ndunt'ohne, 'enne 'ants'i too k'et naoodizgih whunduhúlt'oh. 'Et ndo kw'us búlh nodults'ut, le' uhint'oh. Soo nts'e la tsahólhgus 'ink'ez múgaih hoonli, 'et 'ilhiz wheni 'et buba 'udun whuz'ai.

Dune nana'ahne

18 Mbene la ooba 'alha 'uhoont'ohne ndunne ndi yun k'ut tank'us 'it'elhne, 'enne buch'a nahusdil. Nyoonne khuni whuts'it-i hodulh'ehne, ndunne ooba 'alha 'uhoont'ohne hubuhoolhgooh hukwa' buhalh'en. Nts'en'a hoolhtus whe neyust'e lubeshi whuts'u nint'i-un, 'enne whuts'it-i khuni ncha-i be bubulh yahalhdruk whe tank'us úbonilht'i hukwa' ba halh'en.

19 Ts'iyantsuk k'une' 'uhoot'en 'et butsu'ú hoozi. 'Et hoontsi' didutch'oh whudutsun-un 'uhuwulh'en 'et whe netsudule be 'ulhna huzdli'. 'Et nawh lhe'hóot'oh, mbe whuch'a bunílhde-un, 'en bube 'ulhna hinli.

20 'Et neMoodihti 'ink'ez neulhyis-un Sizi Gri, 'en soo ts'ih'un highu t'ewhunínzun, 'i be ndi yun k'ut hoontsi'-un, 'et ts'iyawh whuch'a hudujih de, 'ink'ez doo cha za buch'a' ninde, 'ink'ez ntsi'ne butanahandil de, 'et de whutsoda' Yak'usda t'ehunuszun da', dahít'en la, 'et whanus buba hotátsi' tileh.

21 'Et ndunt'ohne, 'enne njan ts'ih'un ti 'aw t'ehonuszun de, 'et de da' buba soo' hot'e' oole'. 'Et hukw'elh'az t'ehonanzin de 'ink'ez butl'a hidan'ai whe 'ants'i hich'az nálhya, 'et whuz un'a 'udek'ez 'i 'udechoo whanus hotátsi'.

22 'Ink'ez bubulh dahooja, ndi khuni 'i gha whuts'odul'eh, nts'en'a la daja ni, 'et whuz un'a 'uhooja whe ndiz un'a njan ndutni, "Lhike nahuyulkooh-i, doo cha za nahuyut'ulh." 'Ink'ez njan ndutni, "Gugoos too be soo cho bubuna'hulhdoh, 'ink'ez hukw'elh'az whutl'us tanahalgok." Ndunne 'et whuz un'a nduhint'oh.

Yak'usda dune ye ts'u nahizya-i k'oh nálhe'usne

3 1 Ook'esi'ne, ndi bulh nanki 'udustl'us nohts'o k'esges. 'I be noheni unzoo nohba whunaznih.

2 'Et ndunne nus hoo'enne Yak'usda ooch'e' unline, 'enne 'oh da' daja hudani'. 'Ink'ez wheni whel'a'ne 'uts'int'oh, neMoodihti neulhyis-un

ooghuni, 'i be nohbulh yats'alhduk 'ink'ez nohuzdáni', 'et huwa la ts'iyawh whunaoolhni.

³ Njan 'et 'udechoo soo cho t'ewhunoohzeh huba' hoont'oh. 'Udek'ez dzin de, Yak'usda ghudlohne, 'enne nts'en'a buyust'e whuts'u nínt'i-un, 'et whuz un'a za 'uhutit'elh hukwa' huninzun, 'enne cha nohtoh 'uhutit'elh.

⁴ 'Ink'ez 'uhudutinelh, "Alha' eh Sizi Gri nohts'u nahizya doo cha whusanatidalh-un. Ndun 'udáhni-un, 'en nts'é 'ut'en? Netsoda'ne ts'iyawh yahadla 'et hoonts'i 'awhuz whusanálhusdai. Ndi yun 'ulya 'ink'ez 'andit dzin whuts'un, ts'iyantsuk dawhút'en, 'et za nduwhút'en."

⁵ 'Uda' dahooja la 'aw whunahoolnih hukwa lhe'hunízun. Yak'usda ooghuni, 'i be 'udechoo 'uda' ndo yat 'uhóolya inle'. 'Ink'ez ndi yun whuloh tehtl'ah 'unt'oh 'ink'ez whuloh yun unli inle'.

⁶ Yak'usda ooghuni 'i be too dudilht'o. 'Et whe ts'iyawh gak whulhtsi.

⁷ 'Et hoonts'i 'andit yat 'ink'ez yun bulh Yak'usda ooghuni be za huwudli, k'at le whudutak'un. Yak'usda ba lhe'ust'enne buba nahutideh 'ink'ez musai hutileh.

⁸ 'Et hoonts'i nohni ook'esi'ne, njan 'ilhoghun whunaoodoolhnoh junih. NeMoodihti 'ilhudzin 'et 'ants'i 1,000 yus k'ut ooba ndúwhult'oh. K'us 1,000 yus k'ut 'et 'ants'i 'ilhudzin ooba ndúwhult'oh.

⁹ NeMoodihti nts'en'a nets'u náhizya-un, 'aw sa' nulhé'ust'en. 'Et whulohne sa' 'ustla 'ut'en huninzun. 'Et hoonts'i tube sa' neba sulh'i. 'Aw 'ilhoghun ninta oolts'it hukwa lhe'nizun. 'Et ts'iyanne dudzi nahondunooleh 'et za buts'u hukwa' ninzun.

NeMoodihti oodzin whusaóotilts'ulh

¹⁰ 'Et ooka tse lhúhoodli whe dune 'undunut'ih-un 'ulhdzis whusayaih, 'en k'un'a ooka tse lhúhoodli whe neMoodihti oodzin whusaóotilts'ulh. Ndet ndúhooja de, 'et ndo yat 'usdla-i kwun dilhtulh hukw'un'a gak whutaleh. 'Ink'ez ndai 'ulya-i, ts'iyawh kwun ulhtus-i be ts'iyaitsuk natilgheh. Ndi yun 'ink'ez ndai ook'e yuzdla-i, 'i bulh ts'iyawh duták'un.

¹¹ Ndowhi ts'iyawh gak tileh. 'Oh de 'et dó tanelh de? Lubeshi yit 'ink'ez Yak'usda be 'ut'en k'oh 'et za hukw'u ne'ooht'en, ndiz un'a dune unline oohle' huba' hoont'oh.

¹² Yak'usda oodzin whuz de hóolts'ulh-un, hubalh'i 'ink'ez 'a cho whusahóolts'it-un hukwa' hoolh'en. Ndo yat ndulcho whe kwun be gak whutaleh. Ndo ts'iyaitsuk 'ulya-i, kwun nulwus k'et 'i be ts'iyaitsuk natilgheh.

13 'Et hoonts'i njan nets'u hoozi-un, ndi yun 'ink'ez yat 'et 'awhundidi-un, 'et 'ahoolhyiz hukwa tse ts'úhole'. Ye ts'ih'un un'a 'unt'oh-i, 'i 'et za 'ilhiz wheni 'et 'utit'elh.

Soo ts'ih'un za ooht'e'

14 'Et huwa nohni ook'esi'ne ndi 'i ts'iyawh ooka tse hóhle'. Naht'i, 'aw hoonliyaz hukwaya lhuzoohle'. 'Et de la hoonliyaz nohk'elhúholhts'it, 'ink'ez Yak'usda be ts'ih'un 'aht'oh-i, 'et whuz un'a 'en ba hóolhdzih. 'Et Sizi Gri whusanája de, bulh ts'ih'un ooht'e'.

15 'Ink'ez neMoodihti tube sa' neba sulh'i, 'et lhane hudoojis huba, 'et whuz un'a huwu nuni noohdeh huba' hoont'oh. 'Ink'ez neulhutsin ook'ets'intsi'-un, Paul, 'en ye whunih-i, 'i oogha yults'ut, 'et 'i gha Yak'usda ooghuni nohts'o k'e 'anguz.

16 'Et ts'iyawh be 'udustl'us 'i k'ut 'et howu yalhduk. Whulukhi khuni tube howa whúlna' whe t'eznuzih. 'Et mbene 'aw whulhodíl'elne, 'ink'ez 'aw soo lhe'íltusne cha, Yak'usda ooghuni 'i dich'oh hukwa' huninzun k'un'a na'huyínla. 'Onghoh-i ooghuni 'i cha 'et nduhúyinla. 'Et huwa hoontsi'-un, 'et dich'oh khaná huwhunt'ai.

17 'Et huwa nohni mbene la ook'esi'ne, njan 'et nduwhútanelh whutso, 'uda' t'eoonaáhzun. 'Et huwa howahli! Nts'en'a la 'aht'oh, whuz un'a za ooht'e'. Doo ka ndunne ntsi'ne, 'enne ninta' hut'ih-un, 'enne buk'un'a oohneh. Buk'un'a 'ahja de, 'et tehtsun tihleh.

18 'Et hoonts'i neMoodihti 'ink'ez neulhyis-un Sizi Gri ye unzoo-i, 'ink'ez t'ooninzun 'i be, 'on nus ooghun hodoolh'eh. 'En ts'un ye diziti'-i nawhult'oh 'andit 'ink'ez 'ilhiz wheni. 'Et ndo honeh.